

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Postilla super actus apostolorum, epistolas canonicae et apoclypsim - Cod. Aug. pap. 82

Nicolaus <de Lyra>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Postilla super Canonicas Epistolas: Petrus

[urn:nbn:de:bsz:31-75496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-75496)

Hec e secunda pars principa-
lis huius libri in qua ponit
epistole beati petri Et dicitur
induas solum duas eius eplae Et
pistola vero prima inter tres partes dividitur sicut in
p[re]fationem p[er]secutionis Et conclusionem
In incipit ibi Benedictus. Tercia
ibi per solum fidelem que finem
In p[re]fatione p[ri]mo describitur perso-
na salutans et hoc exponit in d[omi]no
petrus. p[ri]mo em fuit vocatus p[ri]mo
sed postea cognominatus petrus. ap[er]ta
quod exoptis p[ro]pter fidei firmitatem
Unde dicit augustinus quomodo arde-
tissime fidei in vocatur petrus et
ex officio s[ic] describitur cum subdit
ap[osto]lus n[ost]ri xpi. **Q**uo describitur
persone salutare cum dicit electis
adco ad fidem catholicam. ad eum ad-
vene dicebantur illi qui de gentilitate
convertebantur. et illis videtur beatus
petrus specialit[er] scribit. dispersionis
a existensibus contra t[er]ram iudee. q[ui]
patet ex hoc q[uo]d subditur. Ponti gra-
lathie n[ost]re Et nominat ista loca. quia
solumne per que scripsit qui est sy-
las forsitam volebat ire ad illa loca
ad confirmandu[m] fideles eo q[uo]d ibi fu-
erat impredicatio t[ame]n paulo ut patet
in actibus ap[osto]lo[rum]. solum p[re]sentiam
istud refertur ad id q[uo]d sup[er] dicit
electis. Hec em electio includit ad

eternit[er] s[ic] scire et velle d[omi]ni et q[ui]ntu[m]
ad hoc dicitur solum p[re]sentia dei p[re]s
et accipitur hic p[re]sentia p[ro]destina-
tio. Includit etiam ad tempale s[ic] collam
gr[ati]e imp[er]ni et gl[ori]e in futuro. Et q[ui]ntu[m]
ad hoc dicit in sanctificatio[n]e sp[irit]us. H[ic]
em sanctificatio appatur sp[irit]u sancto
inobediencia n[on] a p[er]obediencia ihu
xpi qui fuit obediens usq[ue] ad morte[m]
mortem aut[em] crucis philipp[us] u[el] abbat
autem passione h[ab]uit efficacia facienda no-
uo legis que sunt in summa nostre
sanctificatio[n]is Tertio describitur opta-
ta bona. cum dicitur gracia vobis in
p[re]s[ent]i et pax in futuro multiplicet[ur]
quia tunc quiescitur tunc appetit[ur]
it[er] **B**enedictus H[ic] incipit p[ro]
fatio sive tractatu[m] in quo beatus pe-
trus in format fideles et p[ri]mo g[ra]tialit[er]
q[ui]ntu[m] ad aliquos status speciales ibi
Secu[n]d[u]m subditu[m] estote post mediu[m]
p[ro]d[er]i capituli p[ri]ma induas. quia p[ro]
fideles in format de sp[irit]u regnate
Secundo de renato[rum] educatio[n]e capi[tu]lo
secundo p[ri]ma ad huc induas. quia
p[ri]mo de regeneratio[n]e addit deo regna-
tatur. **Q**uo renatos adu[n]te iudicia
exhortatur. **A**pp[er]et quod summi q[ui]
ma ad huc inter tres quia p[ri]mo regnatat
de regeneratio[n]e baptismali. **Q**uo respondet
tante[rum] question[em] ibi in quo exoptabur
Quo p[ro]p[ri]u[m] confirmat oraculo p[ro]phetali
ibi de qua salute. **E**t circa p[ri]mu[m] p[re]
d[omi]ni q[uo]d beneficiu[m] regeneratio[n]is bap-
tismalis e[st] commune fidelibus cum
tib[us] p[ro]pter quod de hoc beneficio re-
gratur beatus petrus p[ro] se et p[ro]
alijs et ut eos inducat ad similes

gratiarum accōes Dicit igit̄ bndic-
tus deus. quantū ad trinitatem et pa-
tor quantū ad patris personam qui
secundū magnā misericordiam et
non secundū iustitiam regnāuit nos
in sacramento baptismi per quod effici-
filij dei ad optinē in spem conuam a
certam per resurrectionē acpi popi
conuatius per quam hōmō certitudi-
nem future glōsificationis Qui tūm ef-
fecit homo passibilis sicut et nos ad-
uitam in mortalem resurrexit. Et
quia filij adoptiui habent ius in he-
reditatis participatōe qd subditur
in hereditatem. a ad consequendū
hereditatem incorruptibile Nam
hereditas celestis nūq̄ deficit. et
incontaminatam quia nihil in
mūdiū recipit et marcescibilem
recipit Nam pūi detorem nūquā
amittit. Sed quia non omēs rena-
ti per baptismū. hanc hereditate
consequuntur. sed solum per saltem
tes in bono. Secundū quod dicit̄
machi x Qui autem perseverant
usq̄ in finem hic saluus est qd
subditur. Conservata meritis monōibz
renatis sōm nobis a p nobis q̄
manūte dei custodimmi perseue-
rantes in bono que per seuerantia
pūcipalis ē deo per fidem caritate
formatā in salutem sō consequendū
paratam reuelat̄ antempōe nouis-
simo a in finali iudicio Tūc em̄
reuelabitur manifeste Nam electi
apparēbunt glōsosi in aīa et cō-
p. In quo it̄. Hic cōter hōis
pētus respondet tūdam tūte ques-
tionē que posset ex predictis orri

Nam ex hoc qd dictum ē baptiza-
tas ē filius adoptiuos dei et coho-
redes regni celestis. Posset aliquis
infirmus fidelis querere q̄ tūc dimit-
tit deus filios suos tot et tantas tri-
bulatōes sustinere Nam in eadē p-
mitua credentes sustinēdū multas
tribulatōes ad quod respondet petrus
dicens qd hoc non ē admalū crede-
tū sed ad bonū opōs. Sicut autē in
fornace pūctū non detōrat sed pu-
nus et melius efficitur. Et hoc ē qd
dicit̄ In quo exultabit̄ eternaliū
modiat̄ nūc si oportet contristat̄ p
secutiōm in rebus possessis. aut in a-
māis vel etiam in corpōibus ppiis
omēs em̄ pene tempales modice
pūnt respectu etnāp. Ut p̄bans fi-
dei vīe in tribulatōibus sonate i-
veniat̄. a cedat̄ coolis in laudem
et glōriam sempiternam in reuela-
tōne acpi popi a tempore iudicij. i-
qd manifestabit̄ glōriam electorum
ut predictū ē quem tū iudicij
diligereis. licet em̄ aliqui ad h-
viverent qui humanitatem xp̄i
viderant tamē eius deitatem nō
viderant de qua ē fides qd eo sub-
ditur In quem nūc quoq̄ non ex-
dentes creditis fide formata car-
tate que facit credentē dignū con-
ta beata qd subditur. credentes autē
exultabit̄. ac patet lūta. **¶**
De qua salute. Hic cōter confir-
mat̄ predicta oraculo ap̄hetali di-
tens De qua salute fienda per
opm̄ exquisierunt atq̄ san-
ti sunt ap̄hete non naturali lu-
mine aut accōe sed sup̄ naturali

illustratione. quod uel quale tempus
 a p xpi misterii implectur tempore
 pmo uel longinquo et si implectur
 tempore pacifico aut bellicoso de utiq;
 em propheta uerunt Nam genes xlix
 patriarcha iacob prophetauit quod es
 set implendum tempore. quo deficeret
 regni iudeos dicens non auferentur
 septem de iuda et dux de femore eius
 donec ueniat qui mittendus q mit
 tendus e Similiter prophetauit. quo
 tempore pacis ee implendum ysaie n
 Et confabuntur gladios suos in vomer
 acs et lanceas suas in falces xpus
 em natus fuit pacis omnibus reg
 nis sub impo romanoz luce ij Spus
 qui loquebatur prophetis qui dicitur
 spūs xpi sicut et patris. qui pre
 dit a patre et filio p mittens que
 xps sicut implete passiones et
 postores gloriis Sicut patet ysaie
 lvi ubi multipliciter loquitur de passioe
 xpi et gloriificatioe apus in fine ca
 Dicit tamen passiones et gloriis in
 plurali quia non solum passio e in
 se sed etiam in membris suis similit
 eius gloriā diuinitur ad membra. qbz
 reuelata e quia non sibi apus mis
 terunt em xpi quod fuit eis reue
 latae non fuit eis temporebus adm
 plenti sed tempore xpi natoris No sub
 ditur uobis aut ministrabant p
 mittendo futura que nūc nūcra
 ta sunt uobis impleta per eos
 qui euangelizant uobis a p
 ramur euangelium spiritu sancto
 de celo missis. in signis uisibili

mdie pentecostes Tunc em fuerunt
 illuati et constantes effecti ad pre
 dicandū euangelium in omnibus ling
 uis ppter quod non minus eis
 credendū e quam prophetis qui eode
 spū sicut locuti ymo magis in
 quantū percipiunt spū fuerunt
 magis illuati. magis de siderant
 angeli ppter e Nam eadem est
 uisio et fructus trū per sanari. As
 tud tamen desiderium non in portat
 expectatione non hnt sed continua
 tione hnt **P**pter quod hnt cont
 induat renatos ad iudicia ante Et
 pmo ponit suam monitione No in
 ducit ad hoc multiplicem rationem
 a Et p patrem Circa pmo dicit qd
 quod r estis filij dei per adoptione
 ut predictum e. sicut in lumbos me
 tis ure. a casti corpore r anente et
 sobrii. moietu et uestitu et perfecti
 in omni uirtutis actu. sperate in car
 que offertur uobis gratiam a sperate
 ad consequendū gloriā que e gratia
 confirmata que offertur qn gratia in
 pnti datur que e arca glorie in reue
 latione ihu xpi a per eius reuelatoz
 qn aperte facie ad faciem uidebitur
 quasi filij obedientie in mandatorz
 dei ad implerone. non figurati a
 non conformati prius agnoscere
 desiderijs a carnalibus uisib qbz
 erant dediti antiqua detonebris
 ignorantie ex rati essetis ad
 hinc fidei **S**ed secundū cum qui
 uocant uos sanctū. ut ei confor
 mame ppter quod subdit ut et spū
 sancti moni comifacoe sitis. nū

tantes eum pro ut patris Quom
am scriptum e leuici xix sancti ci
tis ac **¶** Et si patrem hic confor
mduat ad sua spira multiplicem cor
pina accipitur ex dei timore qui fa
cit ab in iudicia recede quibus xv
p timorem declinat omis amalo di
rens **¶** Et si patrem invocatis eu. et
accipit hic s. p. quia. quia fideles
invocant deum tamquam patre sui
qui sine acceptatione personarum iudicat
iniquitate iusticie. sed unus cuiusq
opus reddens ei penam vel premi
um et ppter hoc e magis timenda
in timore ac iungatur. p. licta Con
uersam tempore nicolatus vni a
tempore pntis vite in timore qui
facit offensam dei patris tunc **¶**
Scientes hic ponitur secunda ratio
que accipitur ex hominis calore ex
hoc q. redemptu e tanto precio s. p.
sanguine xpi precioso ppter quod no
debet semper intendere vitijs carna
libus se maculando vnde dicit
hugo libro de carra sponse amplius
culis michi e non debet quia tantu
deo placui ut mai pro me digeret
ne perderet me no subdit **¶** Scietes
q. non corruptibilibus ac De vana
vra comissione paterne traditio
nis **¶** Comisi em de gentilita
te a paronibus emm in
formati p. dolis **¶** in
seruire quod e. **¶**
Valde vana Nam idolu nichil
e pma Corp x. Similiter comisi de
iudaismo erant in formam apenti
bus spualibus s. sacerdotib. reli
quere mandata dei ppter taudices

hominu **¶** Et he machi xv Quod
erat etiam valde malu. potest etia
hoc intelligi de ceteris vicijs
legis que dicuntur vane tu qua
non con ferrebant gratiam. tu q.
cessauerant in morte xpi quia ad
obligatione p. cagniti quide an mdi
construone Nam ab eterno misse
vni xpi fuit p. cordinatu ad co. p. p.
vob. a. ad utilitatem vram. qui p. p.
ritant eu amotus **¶** Superatio vo
xpi licet facta fuit a tota trinita
te attribuitur tamen pat. sicut a
per omia perquam facta e. et de
dit ei gloriam s. p. corpore. quam ac
cepit in sua resurrectione Nam ab
in stanti conceptione habuit glo
riam anime **¶** Et fides vna et spes
debeatitudine consequenda e. et m. deo
a. ab ipso recipienda **¶** **¶** Animas vras
hic ponitur tertia ratio q. accipit
ex fraternitatis amore que turbat
q. aliqui vris se maculant. que
alii abhorrent **¶** No dicit animas
vras castigantes a. vos metipos
adigmai parte nominando in obedi
entia caritatis a. ex caritate mandata
dei seruando in quibus p. hibetur ad
vltiu concupiscentia v. v. a. h. one
In fraternitatis amore a. sicut in
fratres in fide. simplici corde a.
sine p. lica dolo. p. tatis seu falsitatis
in v. em diligite attentius. quia si
homo diligit fratrem suu corpore
qu. to magis debet dilige fratrem suu
spitualem **¶** **¶** Penati. **¶** Hic ponit
quarta ratio que accipitur ex
originis honore homo om. at

tendens nobilitatem sic origini
 etiam secundum carnem abhorret
 dicitur sedare spem Et multo magis
 debet abhorere sedatione sue spiritualis
 origini q̄ incompatibiliter e digor
 et hoc e q̄ dicit Penati no ex se
 corruptibili. debent supple eos met
 opas castigare Unde refert ad id
 q̄ prediat Ammas vestras castiga
 tes per verbum dei quia. exp̄ssu
 in sacramento baptismi in quo fit re
 gnatio accedente om̄ verbo adolem
 tu fit sacramentū. et permanentis
 in eternū in suo effectu caracter
 em baptismalis e indelibilis gra
 perquam dat̄ carra ante defne.
 Quia om̄s caro sem̄ ic̄ h̄c accip̄
 de ysaię pol̄ ca. per quod ostendit̄
 q̄ om̄s nobilitas carnis originis
 nulla e respectu spiritualis hoc est
 autem verbum quod euangeliza
 tu e in vobis. et apur vas. Na po
 prediatu regnatio baptismalis
 et postea tota sacramenta **secundū**

Deponeutes postquam beatus
 petrus in sinxit fideles de
 regnatioe spirituali h̄c t̄m̄
 in struit eos de educatione consequenti
 sicut in opere nature nutritio sequit̄
 gnationem Et dividitur in duas par
 tes quia p̄mo inducit ad hanc edu
 catione 2o ad consequendū perfectioz
 ubi accedentes Sicut em̄ in natura
 libus perfectio sequit̄ educatione in
 tirio vero in fide et in om̄ibus p̄supponit
 om̄ez malicie abiectionem q̄ dicit
 de panetes q̄ om̄ez malicia. a mala
 cogitatione contra xpm̄ adh̄ in
 corde latentem. et om̄ez dolū a

verbum xpm̄o deceptorū. et simi
 lacōnes hantatis apparentes tantū
 et invidias a tristitias debano xpm̄o
 et om̄es detractōes quibus in fertur
 noamētū xpm̄o meue fama quo
 e p̄ciposor petunia Sicut mō gēit̄
 in fantez rationabiles sine dolo re
 generationem per baptismū debent cet
 similes in fantez quātū adm̄ nocē
 tiam sed non quātū ad ignorantia lac
 concupiscite se faciliōs doctie Sedm̄
 quod dicit̄ p̄ma Cor̄ in Tamq̄ panulq̄
 in xpo lac volus potū dēdi. nō et
 denauo baptizans. debent ardua et
 difficilia fidei xpm̄o que non sunt
 ab eis capibilia sed tantū leuia Sicut
 nec p̄us corporaliter dantur cibaria so
 lida ut carnes aut pisces. sed defa
 tili comitibilia ut lac et hūgnior
 ut in eo crescat in salute a perno
 ticia faciliū ostendatis ad magis diffi
 cilū et p̄ficatis in augmento fidei 2
 monū Si t̄m̄ gustatis quoniam
 dulcis e domū Sicut em̄ cibis
 corporalis non p̄ficiat nisi sapiat
 sic nec spiritualis **Ad** que accedentes h̄
 t̄m̄ter inducit fideles ad p̄fectionis
 adeptioe Secundo ad adeptio diffi
 sionem i vob̄ aut̄ p̄ma inter 22
 p̄mo facit monitōe Secundo inducit
 scripturę confirmacione a p̄ter quod
 3o in fert suam conclusionē i vob̄
 agitur Cūta p̄mū sciendū q̄ xpm̄us
 e fundamentū eccl̄e Secundo q̄ de
 p̄na Cor̄ in fundamentū aliud ne
 mo potest ponē p̄ter id quod pos
 tus e i xpm̄us h̄c aut̄ fundam
 to ad herent fideles per fidem tū

tate formatam et sic proficit augmē-
ad augmētū fidei et morū Et hoc ē
quod dicitur ad quem scilicet christum accedentes
fide formatam caritate lapidem spiritum
non tantum formaliter sed etiam effectue
quia tunc malis caritatem spiritualem ab
hominibus quidem reprobantur et a iudeis
perfidis humana tantum sapientibus
non divina adeo electi ad sa-
lutem mundi scendam per christum et ho-
moficationem in mirabilium operatione
et in sua gloriosa resurrectione et as-
tensione et spiritus sancti missione et
apostoli et eiusdem apostoli tamquam lapides vivi
per fidem caritate formatam. super
edificant domos spirituales et in domos
spirituales sacerdotum sanctum id est Circa
quod sciendum quod sicut corpus est homo
dei templum quia in eo habitat diuinitas
et sacerdos et hostia manum obtulit
semetipsum deo patri pro salute mundi Sic
fideles ei conformati sunt dei domus
uel templum in quantum deus habitat
in eis per gratiam Sicut etiam sacer-
dotes et hostia manum se ipsos
offerunt deo per deuotionem et sanctam
operationem Non subditur offerre et
ad offerendum spirituales hostias non
carnales sicut in lege veteri accepta-
biles deo per christum christum per quem
sunt deo patri reconciliati Propter quod
in fine oblationum et orationum ecclesie pro
perditi mundi in christum christum uel aliquid
simile quia per christum nostre oblationes
et orationes sunt accepte ¶ Propter quod
hic contra ad quod inducit scrip-
turam dicens Propter quod continet

scriptura. Isaię xxxviii secundum
translationem lxx Circa ponam in syon
et iherosolima per syon figurata. eo
quia ibi christus predicauit et apostolus
spiritum sanctum misit lapidem simum
et christum sicut ibidem declaratum fuit
etiam per dicitur hebraicorum doctorum
angularem quia christus coniunxit
iudeos et gentes in una etiam tamquam
duas parietes. electi adeo ad opus
nostre redemptionis preciosissimi per in-
habitationem deitatis et qui reddidit
nomen. tamquam in saluatorum omnium fide
formatam caritate non confundentur sed
magis honorabuntur celesti honore
¶ Nobis igitur hic ex dicitur in
fort conclusionem dicens Nobis
honor reddentibus est supple in ec-
clesiis non reddentibus lapis quem
reprobauerunt edificantes et iudeorum
scribae et sacerdotes Hic factus est
incaput anguli. coniungens iudeos
et gentes. in una ecclesia dei Et la-
pis offensus et petra scandalum huius
accipitur de ysaię viii et intelligitur
aduersum de reprobatione iudeorum ut
abidem fuit dicitur Non subditur Huius
qui offendunt uerbo a iudeis obsti-
natis blasphemantibus christum. nec
reddunt in quo et parit sunt. ad
hoc etiam fuit eis data lex. ut dispo-
nerentur ad christum secundum quod dicitur
Gal 3 lex pedagoga fuit nostra
in christo. quia apostoli per maiorem parte
remanserant increduli ¶ Vos
autem postquam induxit fideles
ad perfectionem consequendam Hic

tōter inducit eos ad hūc perfectō-
 nis diffūsiōem. Tunc em̄ dicitur
 ad perfectū tūc potest alterū facē
 quale ap̄m ē. in. methexorū. Et p̄o
 inducit ad hanc diffūsiōem faciēda
 uerbo predicatōis. Secundo exē-
 plo facit cōmūsiōis. **Carissimi.**
 Circa q̄m dicit. Vos autē genus e-
 lectim̄ supple estis per baptisimū
 quo facti estis filii dei ad ap̄m et
 per cōmūsiōem eius. regale sacerdo-
 tū a. 19 formati x̄po. qui ē rex et
 sacerdos secundū ordinē melchisedech
 qui fuit rex et sacerdos Genes̄
 14. Et sic ē de ceteris pop̄anis qui
 sunt reges per subiectiōem passio-
 nis et sacerdotes p̄ om̄ib; deuote sacri-
 ficiū q̄o subditur ap̄ta. v. fecisti
 nos deo patre regnū et sacerdotes
 ac Gen̄ sancta. a. per baptisimū la-
 nata et mūdāta q̄lūs acq̄isitiōis
 pretioso sanguine x̄pi ut dictū ē
 capitulo precedenti. Ut uirtutes eius a-
 minetis. uerbo sancte exhortatōis
 qui detendit agnōtāntie. Vos uo-
 cauit in admirabile lūmē p̄m̄ s̄z
 fidei et gr̄e et finaliter ad hūc
 glōiē. qui aliq̄m q̄lūs dei ante con-
 uersim̄. Hic autem scriptura accipi-
 deose p̄mo et intelligit ad lūtam
 deuocōis gentiliū ad fidem ut of-
 tensim̄ fuit ab idem et hic inducit
 quia sicut dictū fuit in p̄ncipio hūc
 epl̄e ep̄stole beatus petrus uidet
 cam specialit̄ scripsisse cōmūsiōis de
 gentilitate. Gentiles autē dicebant
 non q̄lūs dei. coquebant ydolatrā
 dediti. Iudei uero dicebant eius

q̄lūs ut patet in multis locis actūs
 testamētī eo q̄ erant uileces om̄i
 dei. Nūc autem q̄lūs dei. q̄i dicit
 Nūc autem cōmūsiō ē. Nam iudei
 obstinati facti sunt non q̄lūs dei
 Gentiles uero cōmūsi q̄lūs eius p̄
 x̄po incorporati qui non consecuti
 misericordiam. quia gentiles non
 habuerunt q̄lūtas et legem di-
 tū datam sicut iudei. Nūc autem
 misericordiam consecuti per legis
 euangelice suscepiōem. **Carissimi**
 hic tōter inducit fideles ad diffū-
 siōem fidei per exemplū debite
 subiectiōis. ubi subiecti estote. C-
 ra p̄m̄ dicit. Obsecro uos tamq̄
 aduenas et p̄gros amicitate re-
 lesi. Hebre. 13. Non em̄ hōm̄
 hic manētē tuitatem sed futurā
 inquirim̄. q̄o p̄gri s̄m̄q; abstine-
 uos ac carnalibus desiderijs. p̄gri
 em̄ non querunt in delictis manē
 si festinanter ad patriam transire.
 et hoc potissime competit et p̄dicatū
 bus. Sedm̄ quod dicit et ap̄lūs p̄
 1. Cor. 9. Castigo corpus meū et
 in seruitutem redigo. ne forte tū
 alijs predicam̄. ap̄e acceptus efficiar
 deuitus ad delictis carnalibus q̄deo
 subditur. Que militat aduersus aia
 aculmine uirtutis ap̄am deiciendo
 cōmūsiōis om̄m̄ inter gentes hū-
 tes bonam. non ad q̄lūm laudem s̄
 ad glōiā dei et p̄xim̄ edificatōis
 q̄o subditur et sequitur glōiā fient
 deū in die uisitatōis. dñe gr̄e. eos ad
 fidem cōmūsiōem. **Subiecti** Hic
 tōter inducit eos ad dandū ex

exemplum debite humilitatis q
e fundamentum et tuas omnes virtutes
dicens Subiecti estote vobis humi-
litate omni humane creaturę Ap-
denn inquantu eius ymago re-
luet in ea et potissime superius
personam dei representatilis qd
subditur sicut regi et Sequitur ad
vindictam malefactoris et sic sunt
extirpatores vicia et conseruato-
res amittu Ap-ter quod etiam debet
eis honor qui exhibendus e alium
adone virtute in se vel malis ut
dicit e iura iacobi ij quia sic est
voluntas dei quia implere debet
ut bnficentes obmutate faciant et
Quia per hoc aufferet ab eis mala
loquendi deuobis quasi liberi secundu
virtutem que e libertas auaritię et
non quasi esclame hntes malicie li-
bertatem quasi dicit libertas vna
fit ad bonu et non ad malu quod
dicit contra aliquos qui dicebant se
e liberos attributo eo qd erant
filij dei per baptismu qd non e vni
et sic retinendo illud qd debebatur
dominis temporalibus commitebant
furtum sed sicut serui dei qui red-
dunt vnicuique quod e sibi debitum et
xxiiij Ad dicit que sunt res alicuius
et que sunt dei deo Admcs honorate
inquantu relucet in eis ymago dei
fraternitatem diligite qd dicit licet
omnes sint caritate diligendi tamen
specialiter xpiam qui sunt fratres
vestri ex ppo et ecclesia sicut et
vos regnati Deu timete amore fi-
liali et regem honorate quanta

gest personam dei et **S**erui
postquam beatus petrus in forma
uit omnes gnaliter hic conter infor-
mat existentes maliquibus statibz
specialiter Et pmo in statii foruli ad
in statii conuigali 3o capitulo In sta-
tu pastoralis in principio septi capitulo
Quarto in statu iuuenili et similiter
adolescentes pma induas quia pmo
pant sicuti docimtu 2o confirmat
per exemplum a In hac em Intra
pimi dicit Serui subdit estote in
omni timore domine Hic accipitur
omne ptato tati aut et perfectu e
idem v. metha Et agitur sensu
In omni timore a perfectu timore
Est autem timor perfectus qn quis
timet non solum offensam dei sed
etiam hominis ap-ter deu qd subdit
Non tunc homo v. bñ morgiat et
inadesis a impetantibus secundu no-
derime rationis sed etia distolis
v. distordantibus ab ipis malibus et im-
petrandi mo **H**ec e em gratia dei
v. res gratiosa coram deo quia e super
erogationis p Ap-ter conscientia di-
a Ap-ter conscientia timorosi quod
aliquis hnt de deo qd non solum vult
implere mandata sed etia consilia
sustinet quis tristitias v. illatas
ad omnes penas patienter inuiste
v. patienter sustinens qd in fortur
in iuste Quod declarat consequer
dicens que e em gratia s. super-
erago si petantes et calaphsan-
tes pufferis quas dicit in illa sed
magis e iusticia Et si bñ fueris
v. bñ seruies dms acrio patienter
sustinere ap-ter deu penas ab eis
illatas vobis **H**ec e gratia ap-ter

indumenti vestimentorum cultus Im-
gatur sic litta aut cultus a ornatus
indumenti vestimentorum a indumenti in-
mis peccati aut aurosi. Propter quod de
indimentis vestimentorum per excellen-
tiam sicut rosa dicitur flos flos. sed
qui absconditus est homo cordis a mens
opa que dicitur homo interior. Secunda
Coro in ubi licet is qui de foris est ho-
mō corruptior tamen is qui intus est
renouatur de die in diem. Nam est
incorruptibilis. Et dicitur homo interior
in muliere sicut in viro. quia communis
genus est homo. Unde dicitur. Est coris
homo patet nam virginelatro. Quod
corruptibili quieti et modesti spiritus
Dicitur autem spiritus humanus qui
ctus quando non perturbat a passi-
onibus concupisibilis et irascibilis
et modestus quando in actibus hu-
manis tenet modum debitum secundum
moderantem recte rationis. Quod fit
per virtutes morales que sunt circa
passiones. Secundum autem autem per
virtutes circa operationes. sicut ius-
ticia liberalitas et humilitas. Et
iste sunt vere iustitie. Sicut dicit
Gregorius omelia viii. Vere diui-
tie sunt que nos diuites omnibus
faciunt. Ideo subditur qui est in con-
spectu dei locuples. ¶ Sicut enim.
Vir contra induit sui aspectu de
ornatu et subiecte mulierum. Sicut
enim aliqui a tempore patris et ste-
milis sperantes in deo et non in
labili mundo. ornabant se dilige-
ter ornati virtutis mei. et parum
curabant de exteriori subiecte quibus vi-

ris obediendo in licitis et honestis
Sicut Sara obediebat abrahe. In
genes xviii. Ad cuius dictum celiter co-
misit. Similam faciens inde panes
dominum cum vocans. Unde abidem de
postquam consemu. et dicitur meo actu-
lus est voluptati operam dabo. Sicut
estis filie benefactores. quia sic cum
imitamur tamquam mater et non pertine-
tes ullam perturbacione. quasi dicitur
sic cum imitando non habet timere
quod per eas erga virum vel familia
veniat aliqua turbatio. ¶ Viri si-
militer. Vir contra in struit uxorem
dicens. Viri similiter cohabitantes se-
cundum scientiam aliqui exponit hanc
cohabitacionem de redditione debiti. ¶
debet fidel secundum scientiam ut viri
non moueat ad hoc libidine sed pro-
lis amore adda cultu educande po-
test etiam exponi et magis conso-
ne precedentibus et sequentibus ut
intelligatur de cohabitacione domestica in
qua mulier debet esse subiecta ut
dictum est et eodem modo vir qui pater
debet pater secundum scientiam ita quod
non tractet uxorem sicut ancillam
sed sicut sociam. Unde et mulier
facta est de latere viri. Genes ii. Ad
subditur quod in firmiori vasculo mu-
liebri. Nam mulieres in firmiores
sunt omnis corpore decorum in corpore
et etiam mente. quia minus vigent
intellectu et ratione imparientes
honorem. eis prudentes deuitu et
uestitu sufficienti et honeste secundum
statum et ipsas facultates tanquam
coheredibus gratie vite a vite bre-
adquam per gratiam per venitur.

oculus em dirigatur ad id q specialiter
amatur Et aures eius ad preces eorum
tamquam parente ad exaudiendum Nolte
autem domini sz ire et indignationis
Vnde in hebreo sic hie pre dm super
facientes mala ad eos pmittendū Vnde
in psalmo subditur Et perdet decerta
sz conuenit memoriam corp it **¶** Et
quis e hic conter remouet timore in
ordmarū perque homo cadit impullam
nitatem et frangit per in constanciam
dicens et quis e qui uobis nocet uos
persequendo si boni emulatores fuit
quasi dicit nullus et e hic boni gom
tium casus et neutri genis amatoibus
q importat per emulac Vnde vpius
Emulor in flauo amat inuidet ac mi
tatem Persecutores non sunt addetm
tini sed magis ad uirtutis augmentū No
subditur Sed et si quid patim **¶** Quē
iustitiam beati supde estis in spe et
postea eius inre si persequuntis No
concludit timorem aut domi corp no
timuitis non timore deiciente abo
no curatis et non tantu uerū in
patienter aduersa sustinendo **¶** Do
minū autem sanctificate **¶** Hic conter
ordmar fideles addeū Et secundo t
ducit exemplum ubi quid et opus
Addeū autem bene ordmar homo per
fidem caritate formata et hoc in rbg
pmū e q fides meus corde firmet
Et qntū ad hoc dicit Domini aut
sanctificate xpm i firmate sanctū
em in una significac adom e q fir
mū in cordibus uestris sibi firmiter
adherendo quia firmus e in seipo
Secundū e ut hoc fides ad alios
ducatur et qntū ad hoc subdit pa
tra semper ad satisfactōz que fit

dupliciter Vno mō fidei simpli
qui petit amagis quieto in fide plerq
erudiri alio mō in fidei fidem uerona
billem reputanti pma satisfactio est
perdoctrinam caritatem Secunda uero p
fidei uerabilem defensione opendo
q continet omz sanctitatem Et q
per miracula adeo confirmata e qui
non potest ee testis falsitatis et huius
secundū gratia adno datam xpi de
fendit Vnde et ope pmittit luc x
pi Ego dabo uos os et sapientiam
cui non poterunt resistere et contradice
omnes aduersarij urī **¶** Non mptamē
ista defensio debet tūc psumptōne
et actantia No subditur Sed in mo
destia et modo debito et honesto et
timore dei constanciam hntes bona
itaq fit bona dispositio animus et ex
tius ut in eo q detrahatur de uobis
reputantes uos finis et male cred
Confirmant in scriptis ex bona uia
sanctificac responsac et sancta conu
sacōe **¶** Non e q qnter quonq adu
hano a fide non euellat Et qntū ad
hoc subditur melius e om **¶**
Immaginē sic litta **¶** Benefactores fi
do per dilectōne operante pati adu
sa quonq si uelit uoluntatis dei
p fideliū pbariac quam malefactores
et in debite resistentes **¶** Quia et
opus **¶** Hic ad ppositū inducit ex
emplū de xpo in quo non potuit
pari exemplū qntū ad pma fidei q
dicionem sz eius confirmatōz inter
decedentis Nam tco non fuit
fides sed clara uisio ab in stana con
reptōnis sed qntū ad alias duas sz
qntū ad fidei duruacōne malis

hoc dicitur qd diluuiū sic venit sibi
to q non potuerunt penite scdm q
videtur saluator dicit luce xxvii. Debat
et habebant. Et venit diluuiū et per
didit omēs. Dicitur qd luce subitō ve
nit in vallibus. In plana terra non tunc
fit in montibus. quia aque in augmento suo
posuerunt quadraginta dies et quadra
ginta noctes. et sic habitantes in locis
arduis. videtes aquas mactate. sicut
dixerat. tunc potuerunt penite et
idem forte de alijs. Sic igitur de istis
dicitur qui increduli fuerunt aliqui
stante in condicione diluuii sed tunc
crediderunt ut dicitur. Cetera exponā
t. sicut sub. ¶ Quod et vos hic
exproditis in fect correlariū. Dyo
erat em paucos per aquam fuisse sal
uatos in diluuiū inquit tunc archa ele
uauit eos a terra. qd dicit qd simili mo
aqua baptismalis saluat spiritualiter
quia per gratia ab datam mentes
a terrenis desidijs ad petendum celestia
Et hoc ē qd dicit. Et vos mī
saluos facit spūaliter. Quingatur
sic lura bapā simili forme a modo
simili. tunc quia pauci saluati p bap
tismi respectu non saluandoz. tunc
quia eleuat a terrenis ad supiora mo
dico. sicut aqua diluuii saluauit. no
e et qui cum eo erant corporaliter
eos eleuando ad supiora. Non tā
mō disposio sordū. quasi dicit v
tus baptismi non ē solum in loci
de corpore sed principaliter in lauo
mentis qd subditur. Sed consuetu
bane interrogatio. Nam ab baptiza
do queritur. credis in deū. et respo

det credo. per se si ē adultus vel
per pmos si est puerulus. fides aut
raitate formata facit conscientia i
deū tendentem. et adeo mdeū conu
gitur cum eo quod predicat. consue
bane supple tendentis in deū per re
surrectionē dñi nri ihu xpi. per qd
hōmūs mactati in celestia. Secūdu
q dicitur in collecta pasche. Deus q
hodierna die per conuersionē tuā e
ternitatis nobis aditum deuota mō
te reserasti. et qui ē in exortū dei
per suam ascensionem marii vltio
assumptus ē in celum et sedet ad
dexteram dei degluties morte. quia
resurrexit ad uitam in mortalem
et quia absulit auidis mortē ad pe
sibitatis sibi angelis potestatibus
et virtutibus. Hic angelorū tres
ordines exprimitur. vnus dem fōi
retarchie cum dicitur Angelus. et
duo demedia ibi et potestatibus
et virtutibus. et per has omēs alij
intelliguntur quibus homo popus
pfitur. **capitulum iiii**
Quisto igitur. Hic beatus
petrus ordinat fideles re
spectu sui et secūdo re
uertitur ad ordinandum eos respectu
proximi i. ante omnia. Hō em respo
maxime fit in memorialibus qd
conuersionē virtutū. Vnde et
philosophus pmo ethicorū tractat
de felicitate et iterū redit ad tractandū
de ea in libri fine. Respectu vero sui
leue se habet homo qm cō subdit
spūi. hoc autem fit per eius ma
ritandū et conuersionē respō
que ponitur i. omni fine. Circa p

mī dicit Crīsto igitur passio in carne
 et uos eadem cogitatio armam. q̄
 talis cogitatio inducit ad materiam
 carnis et repressioem concupiscentie
 carnalis q̄deo subditur quia qui passio
 ē in carne a. rededit carnem suam
 inobediencia anime desit a peccatis
 carnalibus ut iam non hominem
 desit a. uoluptatibus carnis quas
 cōmūter desiderant homines. sed
 uoluntati dei se iungatur p̄ hūmilitatē
 sed uoluntati conuāt ei obediendo
 quod reliquū ē temporis. in carne
 residuū p̄tē uite sufficiat em̄ p̄tē
 tūm tempus ~~in iungatur em̄ eo q̄~~
~~subditur. ad uoluntatem genitū con-~~
~~firmādam quoniam aliqui se lax-~~
~~ant ad peccata carnalia. a. debet p̄tē~~
 tēni sufficere q̄ p̄tē tempore in
 carnaliter. quoniam uiam in genere uo-
 lunt. et cōmūter appetit. Et p̄tē
 hoc q̄ dicit. sufficiat intelligenda nō
 ē apparitio. uite p̄tē sed magis re-
 p̄tē potest etiā aliter exponi ut
 hic lūta. ~~Sufficiat em̄ p̄tē tempus~~
 iungatur em̄ eo q̄ subditur. ad uo-
 limitatam genitū confirmādam. quo-
 m̄dā aliqui se laxant ad peccata
 carnalia per aliorū monita. qui
 ambulānt in luxurijs q̄ntū ad
 actū op̄torem in desidijs. q̄ntū
 ad affectū inuidiam. **C**onsequēter
 agit uicū gide quod ē inuicē ten-
 tum luxurie dicens cōuolentijs per
 excessum p̄tē in uino cōmestacōibz
 in uino potacōibz in ebriacōibz q̄bus
 nimis quāz aliqui sunt a uicū po-
 tēte et illūm ydoloz uicibus

qui cūctis fr̄q̄teter om̄it exp̄dic-
 tis exadi x̄p̄i. Sed ut p̄tē mandu-
 care et bibere et sursum iude. i.
 uoluntate in quo aduicant in fideles
 et luxurios. non cōuolentijs uobis
 it̄ a. quia non q̄ntam amplius eis
 in p̄tē uicis. blasphemantes x̄p̄m
 in quem credit. qui reddent ratione
 in iudicio finaliter hoc em̄ et mor-
 tuus secundū illud math. x̄i. Di-
 mittite sepelire mortuos sepelire mor-
 tuos suos. euangelizandū ē ut iudicet
 a. ut credentes tōdempnetur. sed ho-
 mines in carne a. ab hominibus carnaliter
 uicibus. conuāt. uicem secundū d̄m
 ex cōuisione em̄ ad fidem a. ad uicem
 secuntur s̄z p̄m̄i cōuolentijs secundū
 autem. ex uicē euangelizandū fide
Conm̄i autē finis app̄nquabit
 hic p̄tē secundū repressioem car-
 naliū uiciorū cum dicit. ad d̄m autē
 finis app̄nquabit. quia de die iudicij
 nemo scit. q̄nter quod ē cogitanda
 tamquā semper p̄nqua. Et talis
 cogitatio rep̄tē carnalia uicē q̄o
 subditur. Et tōc ergo p̄uicē a. uolū
 p̄uicē. ut i. apparitio am̄di
 et uigilate in uicibus ut dicit uos diri-
 gat. p̄tē tūg directioē nō potest
 uicē am̄di. **A**n̄te om̄ia hic q̄nter
 reuertit ad ordmandū fideles re-
 spectu proximi. Et p̄mo in cōmūta-
 cōe bonoz. q̄o in p̄p̄tione maloz
 ubi cōmūta. **C**irca p̄m̄i dicit. **A**n̄te
 om̄ia it̄ quia cūctis excellētior ē
 alijs uicibus. cōtū q̄o p̄ma. Cōp-
 p̄m̄i maior autem horū ē cūctis q̄o
 subditur. Quia cūctis op̄it. in uicibus
 peccatorū. Ne uideantur tanquā d̄mo

uidias punienda Sed quia caritas de-
bet ostendi in opere aliter non est vera
Secundum quod dicit gregorius omelia
xpo amor dei iniqua est quous opat-
em magna si est. si autem opai re-
mit amor non est. Quod subditur hospi-
tales inuicem sine murmuracione. de
expensis hospitalium unus quisque sicut
accepit gratiam a domino liberaliter
malteruenit illam ad ministrantes
alijs communicando gratis et benign-
ne. sicut boni dispensatores. dno vero
conformes. quia dat gratis et libera-
liter multiformis gratie dei. Videtur
em hic beatus petrus loqui de gra-
tias data. que datur ad utilitatem
ecclesie dei et hoc est multiformis sicut
dicit apostolus prima corinthios. Alij quidem
per spiritum datur sermo sapientie alij
sermo scientie etc. Et in fine concludit
Hoc autem omnia operatur unus at-
que idem spiritus diuidens singulis prout
ut uult. Sed quia in christo talis gratie
requiritur intentio recta. Quod subditur
Si quis loquitur exhortationis
uerba. quasi sermones dei. a totum
bonum attribuat deo et non sibi. Si
quis ministrat cyrenibus temporalia
bona. tamquam ex virtute quam accepit
deus et attribuat hoc deo. qui dedit
sibi uoluntatem et facultatem hoc
faciendi. Quod subditur. Ut in omnibus
honorificetur deus. Prima corinthios. x.
Omnia in gloria dei facite per ihesum
christum qui est mediator dei et hominum.
¶ Carissimi hic ordinat fideles
impressionem mali pene ab aduersarijs
fidei unde hic inuitat eos ad gloriam
martiris. Circa quod primo inducit ad

confidentiam. Quod tollit erubescen-
tiam ubi sed exprobrantur. Circa p-
nunt dicit Carissimi nolite pugnare
a. a fide alienari. in feruore persecu-
tionis sit expostitum. communiter potest
etiam aliter expostitum magis lucta sit.
Nolite pugnare a. torpore elongari
timore mentis immunitatis feruore
persecutionis licet enim licitum sit fugere
tamen perfectius est remanere nisi inuitum
ut quod persecutio est personalis. et quod
expugnare magis apparet bonum certum
quod sit elongatio ad tempus et non
timore mortis sicut paulus fugit
dedamasto. et de ierusalem actus 19.
Qui ad temptationem uobis fit. a. ad
apprehensionem fidei. ut quod non aliquid
uobis contingat. a. nolite pugnare
dictis modis quasi persecutio ad
mortem sit. aliquid nouum quia ml-
ti ante uos si fuerint martiris
Sed communiuicantes christi passionibus
per tollerantiam martiris. gaudete
spiritus. ut et in reuelatione glorie eius
a. in apertis uisio. spiritus ad quod per
martiris per uenturum gaudetis
exultatis eternaliter cum angelis
¶ Si exprobrantur. Hic contra tollit
erubesceniam et primo in uerbis di-
tens. Si exprobrantur. per uerba ig-
nominosa uobis allata. in nomine
christi. a. propter confessionem nominis eius
beati eritis primo in spe et postea
in re. quoniam quod est honoris glorie
et uirtutis dei. ita quod honor accer-
tur ad opus uirtutum glorie ad con-
fessionem bonum de dyabolo hinc. Et quod
est eius spiritus. a. spiritus sanctus qui

dicunt spiritus filij sicut et patris
 Nam ab utroque procedit super vos re-
 quiescit in vobis specialiter habitando
 Vel aliter Super vos requiescit per
 sessore super equum dicens cum secundum
 suum libitum Sic spiritus sanctus dicit
 talia secundum suum in spiritu. Pro conu. Et
 spiritu dei agitur. hii filij dei sunt et
 personis quod est honoris et glorie melioris
 et caritatis operantur habitant in eis. **¶**
 Nemo autem hinc sermone tollit e-
 rubescenciam in factis dicens. Nemo
 autem paratur sicut homicida qui
 hi enim qui paratur pro suis criminibus
 rationabiliter erubescunt. Si autem ut
 propianus a pro fide christi paratur
 et non perimere non erubescat. quod
 hoc est opus caritatis quod non est
 erubescibile sed magis honorabile quod
 subditur glorificent autem deum in astro
 nomine a quo non solum vocabitur
 christiannes sed etiam christi testes per
 martirium martiri enim grece testis
 dicitur latine quoniam tempus est
 ut incipiat iudicium a condempnatio
 ad mortem adorno dei a fidelibus
 christi in punitia enim contra multi tri-
 stant per martirium sicut perdidit
 saluator iohannis christi. Venit huius
 ut omnes qui interficiunt eos arbitre-
 tur an absequium se prestare deo.
 Si autem puniti a vobis incipit talis
 condempnatio quis finis corporis qui
 non redimitur si dicitur incompati-
 liter dicitur sed condempnatio ad
 mortem eternam. Et siustus vobis
 saluabitur quia per multas tribula-
 tiones oportet cum ingredi regnum

colorum. Actus. hominis impius et pecca-
 tor ubi parerunt si dicitur inquam
 Nam manifestum profundo ab storditi e-
 runt. Et sic concludit apostolus deus
 patientibus dicens. Quia et hii paratur
 martirium secundum voluntatem dei qui
 sic ordinauit fidei fidei creati com-
 dant animas suas in beneficium. Et sic
 secute eos conseruat et cum angelis
 gloriose coronat. **Cap. v**
Seniores postquam beatus
 petrus in formauit fideles
 gradualiter et seruas et corriga-
 tas specialiter et postea interposuit in
 formationes aliquas incommuni hinc
 in format specialiter existentes in
 statu pastoralis dicens Seniores ergo
 dicitur autem seniores christi presbiteri
 et doctores. Unde primo de anima. Vbi
 translatio noua habet. Si senex habet sci-
 lum iuuenis uideret utque est iuuenis
 Antiqua habet. Si presbiter habet scilicet
 iuuenis ut. Debent enim nimis etate
 esse maturi modibus et etate. obsecro
 humiliter et calidius conseruare et co-
 similes eis in etate et officio. et testis
 christi passionum quas ego audi. Vel
 aliter testis christi passionum quia pro christo
 fui paratus ad martirium meum habido
 actus xii qui et eius que in futuro re-
 uelanda est glorie communicator a ad
 horam particeps factus iustis glorie
 christi intransfiguratione ubi se timet
 ostendit petro iohi et iacobis in fide
 humanitatis. Glosa iniqua apparet
 manifeste in iudicio. Vel aliter commu-
 nicator a predicator glorie christi que
 reuelanda est in futuro modo dicto. **¶**
 Contra ponit formam sue obseruata
 dicens pastores qui in oculis est gre-

gem di a p[ro]p[ri]o commissum vestro
regim[en] p[ro]videntes de p[ro]p[ri]o d[omi]ni
et eul[og]ie p[ro]p[ri]o non ex parte sed
p[ro]p[ri]o a non amaro animo sed li-
bero neq[ue] t[em]p[or]is luctu g[ra]tia a p[ro]p[ri]o
corp[or]alem questum sed voluntate p[ro]p[ri]o
honorum d[omi]ni neq[ue] ut dominantes
in d[omi]no a non elevati per superbiam
crac[is] p[ro]p[ri]o sed forma facti g[ra]tia
li facti e[st] nominati casus et p[ro]p[ri]o
nisi a tenentes humilitate ad p[ro]p[ri]o
in p[ro]p[ri]o et ex animo ita ut hu-
litas sit vera et non ficta Et t[em]p[or]is
app[ar]uit p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o s[ed] p[ro]p[ri]o i
iudicio p[ro]p[ri]o in m[er]ito a m[er]ito
defectibilem coronam gl[ori]e in anima
simil et corpore ¶ Similiter hic col-
tino in p[ro]p[ri]o ex p[ro]p[ri]o in p[ro]p[ri]o iu-
mili Et p[ro]p[ri]o de humilitate que debet e[ss]e
in m[er]ito dicens adolecentes sub-
diti ex parte p[ro]p[ri]o a m[er]ito et
obedientia debita exhibendo ad m[er]ito
em m[er]ito humilitate in p[ro]p[ri]o a
verbis et op[er]ibus demonstrare ut
ex p[ro]p[ri]o v[er]bis m[er]ito ad opera hu-
litas quia d[omi]n[us] superbus respicit
Et patet de electio[n]e angelor[um] super-
bientiu[m] et in elevatio[n]e ho[m]in[um] humilitate
ad loca angelor[um] p[ro]p[ri]o quod concludit
Humilitate om[n]es sollicitudine v[er]bis
p[ro]p[ri]o m[er]ito non q[ue] omittant
face q[ue] in se e[st] Nam hoc e[st] temp[or]is
tate dem[er]ito sed q[ue] ip[s]i tenent ass[er]q[ue]
om[n]e bonu[m] per caritate dei ¶ Sobri-
estate hic p[ro]p[ri]o in p[ro]p[ri]o casus de
vigilantia et sobrietate que sunt
militate necessitate dicens sobri-
estate in iudicio et neq[ue] et vigilate a di-
ligenter appetatis p[ro]p[ri]o quia ad

versarius v[er]bis dyabolus tanquam
leo rugiens per sententia[m] aruit per
malitiam querens quem deuoret in
corporando sibi per mortalem culpam
que e[st] armatura p[ro]p[ri]o ad sibi re-
p[ro]p[ri]o scientes eandem passione[m]
a demone in p[ro]p[ri]o a temptatio[n]e a
que in m[er]ito e[st] v[er]bis fraterm[er]ito fieri
a fratribus v[er]bis per m[er]ito dispersis
q[ue] dicit respicit dyabolo sicut et
opt[im] Et quia resistentia talis indiget
d[omi]na assistentia q[ue] subdit Deus aut
om[n]e g[ra]tia s[ed] dator qui vocavit eos
per fidem in eternam gl[ori]am suam
finaliter consequendam in p[ro]p[ri]o
respi[ci]t a p[ro]p[ri]o ih[esu] modico passio[n]e
Om[n]is e[st] pena temporalis est modico
respectu eternae et etiam respectu m[er]ito
redis ex p[ro]p[ri]o a m[er]ito p[ro]p[ri]o illud
ad quod vestra virtus non sufficit
et confirmabit vestram fragilitate[m]
solidabit q[ue] g[ra]ciam vobis datam
q[ue] gl[ori]a i[st]e ¶ Per p[ro]p[ri]o h[er]e-
t[ic]a v[er]bis pars sine conclusio h[er]e-
e[st] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o ostendit per que
scribit ut recipientes cum p[ro]p[ri]o
g[ra]tia certi q[ue] emanavit ap[er]to et
non ab aliquo p[ro]p[ri]o ap[er]to dicens p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o fidelem fratrem nobis ut
arbitror breuiter p[ro]p[ri]o ut melius
possitis retine[re] et opere ad implere
obsecrans a obsecrando mouens
et non imperans de p[ro]p[ri]o imple-
tione et contempsit hanc e[st] v[er]bis
g[ra]tia dei fides catholica in qua sta-
tis f[er]miter radicati Secundo eos sa-
lutat ex parte fidelit[er] qui t[em]p[or]is co-
erant v[er]bis v[er]bis scripsit hanc

epistolam dicens salutat vos etiam
 a congregatio fidelium que est in babilone
 a in roma quam figuratiter babilone
 nominat. Secundum quod dicit aexog
 in libro illi sunt amores. Quia sicut ba-
 bilon fuit civitas maxima et ydola-
 trie dedita. Sicut patet in dani. Sic
 roma fuit postea suo tempore. Unde
 dicit leo papa in sermone de sanctis
 aplos petro et paulo de civitate ro-
 mana quod magnam recedebat. Sed roma
 fecisse religionem si nullius respu-
 eret falsitatem a ydolatram collecta
 sed ad fidem christi sicut alie ecclesie. Et
 marcus filius meus. sed spiritualis in
 baptismo et doctrina salutem mutem
 in signum mutue caritatis in spulo sto
 non adulatione sicut ab solan aspila-
 batur. Quoniam. Non regni cor. Non
 simularis sicut ad amasur. Regni
 cor. Non proditoris sicut iudas domini
 mathei cor. Non impudico sicut mu-
 tier adultera iuvenem. Quod. vii. sed of-
 tulo sancto quod est caritatis signum et
 eius famoniam gratia sed dei volis or-
 bus supple sit qui estis in christo ab
 incorporati sibi per fidem.

Petrus aplos Capitulum primum

Simon petrus
 hic incipit
 secunda petre
 pistola quam
 scripsit eisdem
 quibus et prima
 Et dividit in
 duas partes s
 i salutatione
 et psecutione

Secunda ubi vos autem quoniam prima parte
 primo describitur persona salutans ex
 nomine primo cum dicitur Simon quod
 nomen habuit antequam vocaretur christo
 et ab adueto cum dicitur petrus hic
 nomen imposuit populo a similitudine fi-
 dei ad distinctionem alius symonis quod dicitur
 et zelotes dicitur primo. Describitur etiam
 ex humilitate cum dicitur seruus et
 officij dignitate ubi et aplos ab ipso
 christi. **H**ic secundo describitur per-
 sone salutate cum dicitur hiis qui coe-
 qualem nobis confecti sunt fidem
 per li coequalom non excluduntur di-
 si gradus in fide sed circa obiectum. Nam
 ad fidem in quolibet requiritur quod arti-
 culi fidei credantur. Si enim quis articu-
 los articulos distinet nullus fide
 que dicitur habet tamen in fide sunt
 gradus quoniam ad explanationem licet et
 omnes fideles credant omnes articu-
 los saltem implicite tamen habent ma-
 iorem notitiam plura credunt ex-
 plicite. Similiter quoniam admittuntur
 quia unus credit feruicus et f-
 minus alio. Sed per li coequalate ex-
 cluditur distinctio iudeorum et gen-
 tilium quia gentiles credentes e-